

opusdei.org

Seniori majú deťom odovzdať svedectvo

Katechéza o starobe (17): V stredu 17. augusta Pápež František zdôraznil nezastupiteľnú úlohu starých ľudí vydávať pred deťmi svedectvo.

09.03.2023

Úvodom ku katechéze bolo čítanie z Knihy proroka Daniela:

„Pozeral som sa kým postavili tróny a zasadol Starec dní; jeho rúcho bolo biele ako sneh a vlasy na jeho hlave

boli ako čistučká vlna; jeho trón bol plameň ohňa a jeho kolesá blčiaci oheň. Ohnivá rieka prúdila a vychádzala od neho; tisíce tisícov mu slúžili a desaťtisíce desaťtisícov stáli pred ním: začal súd a otvorili sa knihy“ (Dan 7,9-10).

Drahí bratia a sestry, dobrý deň!

Slová Danielovho prorockého sna, ktoré sme počuli, evokujú tajomnú a zároveň žiarivú víziu Boha. Je prevzatá aj na začiatku knihy Zjavenia apoštola Jána a vzťahuje sa na zmŕtvychvstalého Ježiša, ktorý sa vizionárovi zjavuje ako Mesiáš, kňaz a kráľ, večný, vševediaci a nemenný (1,12-15). Kladiet vizionárovi ruku na plece a upokojuje ho: «Neboj sa! Ja som Prvý a Posledný a Živý. Bol som mŕtvy, a hľa, žijem na veky vekov» (v. 17-18). Takto mizne posledná bariéra strachu a úzkosti, ktorú zjavenie sa Boha (teofánia) vždy vzbudzovalo: on, ktorý je Živý nás upokojuje, dáva

nám istotu. Aj on zomrel, no teraz zaujíma miesto, ktoré mu bolo určené: miesto Prvého a Posledného.

V tomto prelínaní symbolov – a tu je veľmi veľa symbolov - je aspekt, ktorý nám možno pomôže lepšie pochopiť súvislosť tejto teofánie, tohto zjavenia sa Boha, s kolobehom života, s časom dejín, s Božou vládou nad stvoreným svetom. A tento aspekt súvisí práve so starobou. Čo majú do činenia? Pozrime sa na to.

Vízia vyvoláva dojem energie a sily, vznešenosti, krásy a pôvabu. Šaty, oči, hlas, nohy, všetko je v tej vízii nádherné: ide o víziu! Jeho vlasy sú však biele: ako vlna, ako sneh. Ako vlasy starca. Najbežnejší biblický výraz na označenie starca je „zaqan“: od výrazu „zaqan“, čo znamená „brada“. Snehobiele vlasy sú starobylym symbolom veľmi dlhého času, prastarej minulosti, večnej existencie. Pri deťoch netreba všetko

odmýtizovať: obraz Boha ako starca so snehobielymi vlasmi nie je akýsi pochabý symbol, je to biblický obraz, je to obraz ušľachtilý a tiež nežný. Postava, ktorá v Zjavení apoštola Jána stojí medzi zlatými svietnikmi, sa prekrýva s postavou „Starca dní“ z Danielovho proroctva. Je starý ako celé ľudstvo, ba aj viac. Je starý a nový ako Božia večnosť. Lebo večnosť Boha je taká, je starobylá a nová, pretože Boh nás vždy prekvapuje svojou novosťou, vždy nám prichádza v ústrety, každý deň osobitným spôsobom, pre ten konkrétny moment, pre nás. Stále sa obnovuje: Boh je večný, je od vekov, môžeme povedať, že v Bohu je akoby staroba, nie je to tak, avšak je večný, obnovuje sa.

Vo východných cirkvách je sviatok Stretnutia Pána, ktorý sa slávi 2. februára, jedným z dvanástich veľkých sviatkov liturgického roka. Zdôrazňuje stretnutie Ježiša so

starcom Simeonom v Chráme, zdôrazňuje stretnutie ľudstva, reprezentovaného starcami Simeonom a Annou, s maličkým Kristom Pánom, večným Synom Boha, ktorý sa stal človekom. Jednu takúto krásnu ikonu možno obdivovať v Ríme na mozaikách chrámu Santa Maria v Trastevere.

Byzantská liturgia sa modlí so Simeonom: „Toto je ten, ktorý sa narodil z Panny: on je Slovo, Boh z Boha, ten, ktorý sa pre nás stal telom a spasil človeka“. Pokračuje: „Nech sa dnes otvorí nebeská brána: večné Slovo Otca, ktoré prijalo princíp časnosti, bez toho, aby opustilo svoju božskosť, je z jeho vôle obetované v chráme Zákona Panenskou Matkou a stavec ho berie do náručia.“ Tieto slová vyjadrujú vyznanie viery prvých štyroch ekumenických koncilov, ktoré sú posvätné pre všetky cirkvi. Simeonovo gesto je však tiež *najkrajšou ikonou*

osobitného povolania staroby: hľadiac na Simeona hľadáme na tú najkrajšiu ikonu staroby: odovzdávať v obetovaní deti, ktoré prichádzajú na svet ako nepretržitý dar od Boha, s vedomím, že jedno z nich je Syn, zrodený v samotnom Božom vnútri, pred všetkými vekmi.

Staroba, ktorá kráča smerom k takému svetu, v ktorom bude môcť konečne nerušene vyžarovať lásku, ktorú Boh vložil do stvorenstva, musí pred svojím odchodom urobiť toto gesto Simeona a Anny, skôr než sa rozlúči. *Staroba musí vydávať svedectvo* - toto je pre mňa jadro, to najhlavnejšie na starobe - *staroba musí vydávať deťom svedectvo o ich požehnaní*: spočíva v ich vovádzaní - krásnom a ťažkom - do tajomstva *smerovania k životu*, ktorý nik nemôže zničiť. Dokonca ani smrť. Vydávať svedectvo viery pred dieťaťom je zasievaním tohto života. Aj vydávanie svedectva ľudskosti a

viery je povolaním seniorov. Darovať deťom ako svedectvo tú skutočnosť, ktorú prežili, odovzdať im štafetu. My, seniori, sme povolaní k tomuto, odovzdávať štafetu, aby ju oni niesli vpred.

Svedectvo starých ľudí *je pre deti dôveryhodné*: mladí ľudia a dospelí ho nedokážu podať tak autenticky, tak nežne, tak dojímavovo, ako to dokážu starší ľudia, starí rodičia. Keď starší človek požehnáva život, ktorý mu prichádza v ústrety a dáva bokom každú zášť k tomu životu, ktorý zanecháva, je to neodolateľné. Nie je zatrpknutý, že čas uteká a on sa poberá na odchod. Nie. Má radosť toho dobrého vína, vína, ktoré rokmi vyzrelo. Svedectvo starých ľudí zjednocuje fázy života i samotné dimenzie času: minulosť, prítomnosť a budúcnosť, pretože nie sú len spomienkou, ale prítomnosťou a aj príslubom. Je bolestné - a škodlivé - vidieť, ako sa jednotlivé vekové

obdobia života chápu ako oddelené svety, súperiace navzájom, z ktorých sa každý snaží žiť na úkor toho druhého: to je zlé. Ľudstvo je veľmi staré, prastaré, ak sa pozrieme na čas hodín. Avšak Boží Syn, ktorý sa narodil zo ženy, je Prvý a Posledný všetkých čias. To znamená, že nikto nespadá mimo jeho večného pokolenia, mimo jeho úžasnej moci, mimo jeho láskyplnej blízkosti.

Spojenectvo - a hovorím *spojenectvo - spojenectvo starých ľudí a detí* zachráni ľudskú rodinu. Tam, kde sa deti, mladí ľudia rozprávajú so starými ľuďmi, je budúcnosť. Ak nebude tohto dialógu medzi starými a mladými, budúcnosť nevyzerá jasne. *Spojenectvo seniorov a detí* zachráni ľudskú rodinu. Mohli by sme, prosím, prinavrátiť deťom, ktoré sa musia naučiť, ako sa narodiť, to jemné svedectvo starých ľudí, ktorí majú múdrosť umierania? Bude toto ľudstvo, ktoré sa nám pri všetkom

svojom pokroku javí ako adolescent, ktorý sa narodil len včera, schopné znovu získať milosť staroby, ktorá pevne drží *horizont nášho cieľa*? Smrť je pre každého z nás určite ťažkým prechodom zo života: je ťažkým prechodom. Všetci tam musíme ísť, no nie je to ľahké. Smrť je však aj prechodom, ktorý uzatvára čas neistoty a láme ručičky hodín: je to ťažké, pretože je to prechod smrti. Pretože krása života, ktorý už neupadá, sa začína práve vtedy. Začína sa však múdrosťou tých mužov a žien, starších ľudí, ktorí dokážu odovzdať štafetu mladým. Pomyslime na dialóg, na spojenectvo starých ľudí a detí, starých ľudí s mladými a dbajme na to, aby sa toto puto neprerušilo. Nech seniori majú radosť hovoriť s mladými, vyjadriť sa, a nech mladí vyhľadávajú starých, aby od nich čerpali životnú múdrosť.

*(Preklad: Slovenská redakcia
Vatikánskeho rozhlasu – Vatican
News)*

---

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/seniori-maju-detom-
odovzdat-svedectvo/](https://opusdei.org/sk-sk/article/seniori-maju-detom-odovzdat-svedectvo/) (21.03.2026)